

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esityksen mukaan kotoutumislain 63 §:n nojalla hyvinvointialueelle lain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetuista toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 7 c §:ssä tarkoitettua täydentävää toimeentulotuesta tai 8 §:ssä tarkoitettua ehkäisevää toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset korvattaisiin jatkossa enintään yhden vuoden ajalta nykyisen kolmen vuoden sijaan.

Opetushallitus katsoo, että kustannusten korvauksen lyhentäminen ei tuota yhteiskunnalle tavoiteltua säästöä, vaan heikentää kuntien ja hyvinvointialueiden

taloutta, jos ja kun suurin osa kohderyhmään kuuluvista ei työllisty vuoden kuluessa, vaan siirtyy perustoimeentulotuen piiriin. Siten kuntien ja hyvinvointialueiden taloudellisen tilanteen heikentymisen uhka voi myös johtaa haluttomuuteen vastaanottaa kotoutumislain piirissä olevia henkilöitä.

Lain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettut henkilöryhmät muodostavat heterogeenisen joukon. Joukossa on muun muassa haavoittuvassa asemassa

olevia pakolaisia, joilla voi olla terveyden, mielenterveyden ja oppimiseen liittyviä haasteita. Näihin vastaaminen edellyttää pitkäkestoista tukea. Tuoreen

tutkimuksen (Saukkonen & Tanska 2024; Kuusio H, Mäkipää L, Klemetilä K, Nykänen S, Kytö S., Lilja E 2023) mukaan työelämään osallistumisen tärkeimpänä

esteenä nähdään puutteellinen suomen tai ruotsin kielen taito, ja pakolaistaustaisista lähes kolmannes katsoi olevansa kokonaan tai osittain työkyvytön. Esitetty muutos ei riittävästi tunnista kohderyhmän heterogeenisyyttä ja siitä johtuvia vaihtelevia mahdollisuuksia työllistystä.

Opetushallitus katsoo, että työllistymisen haasteista voi lakimuutoksen myötä muodostua jo maahan muuttaneelle kohtuuton taloudellinen rasite. Tällöin

huoltajien kokema taloudellinen ja muu epävarmuus vähentäisi merkittävästi heidän voimavarojaan tukea perheiden lasten ja nuorten kotoutumista

suomalaiseen kouluun, suomen tai ruotsin kielen opiskeluun sekä osallisuuteen yhteiskunnassa. Samoin vanhempien omaa työllistymistä tukeva suomen tai

ruotsin kielen opiskelu saattaisi vaarantua.

Korhonen Olli
Opetushallitus